

INVESTERINGSSTÖD FÖR STORA DEMONSTRATIONSPROJEKT FÖR NY ENERGITEKNOLOGI 2026

Anvisningar för ansökan

Med stora demonstrationsprojekt avses energiprojekt vars investeringskostnader överstiger fem miljoner euro. Syftet med utlysningen är att främja lösningar som är baserade på ny energiteknologi och kan mångfaldigas nationellt och internationellt.

Avsikten med stödprogrammet för stora demonstrationsprojekt är att främja framtida energilösningar för att uppnå de nationella målen för 2035 och de EU-mål som ställts upp för 2030.

Statsrådets förordning om allmänna villkor för beviljande av energistöd åren 2023–2027 (statsrådets förordning 262/2023), nedan förordningen om energistöd, tillämpas på investeringsstöd för stora demonstrationsprojekt för ny energiteknologi. När det gäller EU:s regler om statligt stöd baserar sig stödprogrammet på den så kallade gruppundantagsförordningen ((EU) 651/2014).

Ansökan om stöd för stora demonstrationsprojekt lämnas in i Business Finlands e-tjänst, men arbets- och näringsministeriet är statsbidragsmyndighet.

Stödet beviljas från moment 32.20.41 i statsbudgeten. Sammanlagt 48 miljoner euro har reserverats för stora demonstrationsprojekt i den första tilläggsbudgeten för 2026. Stödet för de projekt som fått stöd betalas i efterskott i högst tre poster utifrån hur projektet framskrider och de faktiska och betalda kostnaderna. Närmare anvisningar om hur man ansöker om utbetalning ges i stödbeslutet.

Stöd för stora demonstrationsprojekt för ny energiteknologi kan sökas 9.4.–5.8.2026.

Fördelningen av stöd

Stödet riktas till sådana projekt för ny teknik som kan fatta beslut om investering inom ett år från det att investeringsstödet har beviljats och där framskridandet av tillståndsförfarandena gör denna tidsplan möjlig.

Stödet riktas i första hand till investeringar i produktion av förnybara drivmedel samt till lösningar för lagring av energi som innehåller betydande ny teknik.

Vid investeringar i produktion av förnybar vätgas och elektrobränslen stöds i första hand vidareförädling av vätgas till elektrobränsle. I fråga om vätgas och elektrobränslen kan stöd beviljas endast för investeringar där det elektrobränsle som produceras uppfyller kraven på förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung (så kallad RFNBO-kvalitet). Vid stora investeringar i elektrobränsle kan stödet riktas till vidareförädling av vätgas, men inte till elektrolysörer.

I samband med nya investeringar i biogasanläggningar kan avskiljning eller återvinning av koldioxid i processen stödjas. Om den avskilda koldioxiden inte utnyttjas som en del av process som understöds, ska det finnas ett avtal om det sätt på vilket koldioxiden slutligen utnyttjas. Avtalet ska vara villkorat till att understödet beviljas. I sådant fall ska avskiljningen uppfylla villkoren i artikel 36 i gruppundantagsförordningen. Villkoren omfattar bland annat att nettonuvärdet för

koldioxidavskiljning under dess livscykel ska vara negativt samt att koldioxidavskiljning ska leda till en total minskning av koldioxidutsläppen. Vid investeringar i biogasanläggningar krävs en plan för fortsatt användning av rötrester. Vid bedömningen av investeringar i biogasanläggningar beaktas eventuell vidareförädling av rötrester till produkter med ett högre mervärde. Kostnader för tankningsstationer för biogas är inte godtagbara kostnader i investeringsprojekt.

Projekt för lagring av energi ska visa att det finns ett stödbehov som beror på införandet av ny teknik i lagringslösningen och den nytta som uppnås jämfört med de nuvarande lösningarna. Stödet riktas inte till sedvanliga ellager.

Stöd kan beviljas också för andra betydande investeringsprojekt inom ny energiteknik som har direkta energieffekter. Lösningarna ska ha en avsevärd inverkan när det handlar om att kommersialisera framtida energilösningar och uppnå de nationella målen och EU-målen. Stöd kan beviljas för investeringar i energiproduktion endast i fråga om projekt där det investeras i en ny anläggning.

I utlysningen stöds inte investeringar i elproduktion (inklusive solkraftverk) eller värmeproduktion som baserar sig på förbränning. Stödet för stora demonstrationsprojekt är ett investeringsstöd, och det ska riktas till kostnaderna för investeringsprojekt av demonstrationsstorleksklass. Stödet lämpar sig inte för utrednings-, forsknings- och utvecklingsprojekt. Stödet är inte avsett för investeringar som anknyter till produktionsprocesser av utrustning eller andra komponenter.

Stödbelopp

Stöd kan beviljas högst till det belopp som är nödvändigt för att inleda investeringen. Stöd kan beviljas till högst 30 miljoner euro per projekt och högst 40 procent av de godtagbara kostnaderna för investeringsstöd. Stödnivån är vanligtvis lägre än så.

Ansökan och tidsplan

Ansökningarna ska lämnas in senast den 5 augusti 2026 i Business Finlands e-tjänst. Ansökningar som lämnats in för sent eller har väsentliga brister kommer inte att behandlas. En väsentlig brist är till exempel att någon obligatorisk bilaga helt och hållet saknas. Nedan ges en beskrivning av de obligatoriska uppgifterna och bilagorna till ansökan om stöd.

Tidpunkten för stödbesluten beror på antalet ansökningar och handläggningsbehovet i fråga om stödet. Enligt den preliminära uppskattningen fattas stödbesluten i slutet av 2026.

Villkor för stödberättigande

De projekt som beviljas stöd ska uppfylla de villkor som fastställs i förordningen om energistöd (statsrådets förordning 262/2023) samt, i fråga om EU:s regler om statligt stöd, de villkor som anges i den allmänna gruppundantagsförordningen ((EU) nr 651/2014). I synnerhet ska följande stödberättigande villkor beaktas i projekten:

1. Stödmottagare

Stöd kan beviljas företag och sammanslutningar, till exempel kommuner. Stöd beviljas inte bostadsaktiebolag, bostadsfastigheter eller gårdsbruksheter eller projekt i anslutning till dem. Stöd kan inte heller beviljas organisationer vars verksamhet finansieras genom statsbudgeten. Övriga villkor som gäller mottagaren av stödet finns i 8 § i förordningen om energistöd.

2. Inledande effekt

Stöd beviljas endast för sådana projekt eller delar av projekt som inte skulle inledas utan stöd. Stöd kan beviljas endast till det belopp som är nödvändigt för att inleda projektet.

Projektet får inte inledas innan stödbeslut har fattats. Energistöd kan beviljas om det före beslutet att bevilja understöd i investeringsprojektet inte har inletts sådana byggnadsarbeten, gjorts någon sådan bindande beställning av en huvudanordning, fattats något sådant bindande investeringsbeslut eller ingåtts någon annan sådan förbindelse i investeringsprojektet som innebär att projektet inte kan inhiberas.

Projektet ska kunna fatta investeringsbeslut inom ett år från det att investeringsstödet beviljats.

3. Projektets omfattning och kostnader

De godtagbara kostnaderna för projektet ska vara över fem miljoner euro. Som berättigande till stöd godkänns skäliga och med tanke på stödets användningsändamål behövliga:

- 1) kostnader för anskaffning och montering av maskiner och anordningar,
- 2) kostnader för byggnader,
- 3) kostnader för byggnadstekniska arbeten och övervakning av byggnadsarbetena, den anslutningsavgift som distributionsnätinnehavaren tar ut för elproduktionen samt kostnader för byggandet av en stamledning som behövs för anslutning till fjärrvärmenätet för ett fjärrvärmeverk som ska byggas,
- 4) kostnader för anskaffning av markområden som direkt hänför sig till investeringen, till den del kostnaderna inte överstiger 10 procent av de sammanlagda godtagbara kostnaderna för projektet, samt kostnader för röjnings- och jordbyggnadsarbeten,
- 5) berednings- och planeringskostnader, till den del kostnaderna inte överstiger 20 procent av de godtagbara kostnaderna för projektet,
- 6) kostnader för idrifttagning och utbildning av den driftspersonal som idrifttagningen förutsätter,
- 7) kostnader för uppföljning av investeringen för högst ett år efter det att investeringen tagits i bruk, om detta är motiverat på grund av projektets särdrag eller av andra särskilda skäl.

Närmare uppgifter om godtagbara och icke-godtagbara kostnader för investeringsprojekt finns i 11 § i förordningen om energistöd.

4. Annat offentligt stöd

Stöd för stora demonstrationsprojekt beviljas inte projekt som redan har fått annat nationellt stöd eller EU-stöd för samma investeringskostnader eller som behöver annat stöd för samma investeringskostnader för att kunna genomföras. Om projektet emellertid beviljas annat stöd senare, ska arbets- och näringsministeriet underrättas om detta och återkrav av det beviljade stödet kommer att övervägas. Om stödet hänför sig till samma investeringskostnader, är det sannolikt att utbetalningen av stödet upphör och att stödet återkrävs.

5. Villkor som gäller produktion av drivmedel

Ett investeringsprojekt för produktion av förnybara drivmedel ska producera sådana förnybara drivmedel som visat sig uppfylla hållbarhetskriterierna i enlighet med lagen om hållbarhetskriterier för vissa bränslen (393/2013), den s.k. hållbarhetslagen. Som råvara i ett investeringsprojekt för produktion av biobränslen, flytande biobränsle och biogas ska användas sådana råvaror som avses i bilagan till lagen om främjande av användningen av förnybara drivmedel för transport (446/2007).

6. Villkor för ellager

Ett ellager ska på årsnivå ta minst 75 procent av sin energi från en produktionsanläggning för förnybar energi som är direkt ansluten till ellagret. Investeringsprojekt som gäller elbatterier ska främja produktionen av ny förnybar energi och samtidigt investera i produktionskapacitet för förnybar energi eller förnybar vätgas. Investeringar i produktionskapacitet behöver inte omfattas av stödet.

7. Villkor för värmelager och utnyttjande av spillvärme

Vid investeringar i värmelager får projektet inte öka energiproduktionen från fossila bränslen. I ett investeringsprojekt som gäller värmelager ska lagret kopplas till ett sådant system för fjärrvärme eller fjärrkyla som använder minst 50 procent förnybar energi, 50 procent spillvärme, 75 procent kraftvärmeproducerad värme eller 50 procent av en kombination av sådan energi och värme. I ett projekt som gäller utnyttjande av spillvärme ska spillvärmens ledas till ett fjärrvärme- och kylsystem som uppfyller de ovan beskrivna villkoren.

Bedömningskriterier

Bedömnings- och jämförelsegrunderna är demonstrationsvärde, genomförbarhet, energieffekter, kostnadseffektivitet och övriga effekter. Bedömningen och jämförelsen av projekten baserade sig på en helhetsbedömning. Målet är att bevilja stöd för projekt så att målen för framtida energilösningar som helhet betraktat uppnås på bästa möjliga sätt.

Stöd för stora demonstrationsprojekt för ny energiteknologi kan endast beviljas projekt som främjar ny teknik och kommersiellt utnyttjande av sådan. Med ny teknik avses sådana nya typer av lösningar som inte har prövats i stor utsträckning i Finland. Ett typiskt fall är ett projekt för byggande av den första eller de första demonstrationsanläggningarna. När man inför ny teknik medför det ofta extra kostnader och risker jämfört med motsvarande projekt som inbegriper sedvanlig teknik.

Med tanke på genomförbarheten är det viktigt att projektet är tekniskt genomförbart och att det beviljade stödet är avgörande för att projektet ska kunna inledas. Stödet riktas till sådana projekt för ny teknik som kan fatta investeringsbeslut inom ett år från beviljandet av stödet med beaktande av tillståndsförfarandena. Tillståndsprocessen ska ha framskridit så långt att den inte bedöms orsaka fördröjningar av investeringsbeslutet om projektet eller genomförandet av projektet. Projektets lönsamhet ska vara på en sådan nivå att det kan förväntas att motsvarande projekt när riskerna minskar kan genomföras med betydligt mindre stöd eller utan stöd i framtiden.

Med tanke på genomförbarheten är det också viktigt att mottagaren av stödet har tillräckliga ekonomiska och operativa förutsättningar att genomföra projektet. Finansieringen av projektet ska vara säkerställd i sådan grad att det är trovärdigt att den totala finansieringen av projektet ordnar sig efter stödbeslutet. Med operativa förutsättningar avses i synnerhet att sökanden själv besitter eller har tillgång till kompetens och förmåga att hantera projektets risker. En produkt som är ett resultat av investeringen ska ha en köpare eller trovärdig efterfrågan, antingen på marknadsvillkor eller som visas på något annat sätt, till exempel i form av köpeavtal.

De energieffekter som investeringen medför bedöms enligt den produkt som produceras eller sparas och dess mängd. Det ska dessutom göras en bedömning av minskningen av förbrukningen av fossila bränslen och utsläppen av växthusgaser inom de sektorer som ligger utanför utsläppshandelssektorn.

Vid bedömningen av kostnadseffektiviteten bedöms i första hand stödbeloppet i förhållande till den mängd energi som produceras eller sparas.

I bedömningen riktas dessutom uppmärksamhet mot konsekvenserna för cirkulär ekonomi eller exportpotentialen samt granskas miljö- och sysselsättningseffekterna. I synnerhet vid biogasprojekt riktas uppmärksamhet mot projektets konsekvenser för återvinningen av näringsämnen.

Ansökan och dess bilagor

Den som ansöker om stöd ska i ansökan lämna sådana uppgifter som behövs för att ärendet ska kunna bedömas och avgöras. Ansökan om energistöd för investeringsprojekt och dess bilagor ska innehålla åtminstone de uppgifter som anges nedan.

1. Sökandens officiella namn, adressuppgifter, e-postadress, företags- och organisationsnummer samt företagets storlek och EU-storleksklass
2. Sökandens verkliga ägare och förmånstagare samt ägarstrukturen
3. Det primära målet för projektet och en beskrivning av projektet samt planen och tidsplanen för genomförandet av projektet. Planen ska innehålla en beskrivning av de tillstånd som behövs för projektet och en tidsplan för dessa tillstånd.
4. En uppskattning av projektets energiekonomiska effekter, projektets konsekvenser i fråga om utsläpp av växthusgaser och andra betydelsefulla miljökonsekvenser av projektet samt projektets sysselsättningseffekter och andra effekter.
5. En redogörelse för teknikens nyhetsvärde, risker och möjligheter att mångfaldigas samt de merkostnader som lösningen medför jämfört med motsvarande projekt för sedvanlig teknik.
6. En tredje parts bedömning av nyhetsvärdet av den teknik som används i projektet. Bedömningen ska göras av en expert på tekniken i fråga och oberoende av dem som genomför projektet och av teknikleverantörerna.
7. Projektets specificerade kostnadsförslag exklusive skatt. Specifikationen ska göras på huvudkomponentnivå och kostnaderna delas in i kostnadskategorier enligt 11 § i förordningen om energistöd. Ett specificerat kostnadsförslag för projektet kan presenteras på en egen flik i samma Excel-fil som lönsamhetskalkylen.
8. En finansieringsplan för projektet där det framgår på vilken nivå finansieringen har säkerställts enligt finansieringskälla.
9. Det minimibelopp av stöd som projektet bedöms kunna komma igång med, och motiveringar därtill. Behovet av stöd för att inleda investeringen ska motiveras med nyckeltal för lönsamheten som baseras på projektets lönsamhetskalkyl (återbetalningstid, nettonuvärde, intern ränta) samt med en skriftlig redogörelse som beskriver den lönsamhet som företagets projekt förutsätter samt andra faktorer som påverkar investeringsbeslutet.
10. Projektets kassaflödesbaserade lönsamhetskalkyl utan stöd och med stöd. Lönsamhetskalkylen ska beakta alla faktorer som hänför sig till projektets lönsamhet, såsom ursprungsgarantiernas och utsläppshandelns betydelse. Lönsamhetskalkylen ska lämnas in som en oskyddad Excel-fil vars utgångsuppgifter och beräkningsformler kan granskas.
11. En redogörelse för andra offentliga stöd som har sökts eller beviljats för projektet.

Sökanden svarar för att arbets- och näringsministeriet har tillgång till väsentliga och aktuella uppgifter. Sökanden är skyldig att uppdatera ansökan och bilagorna till ansökan, om det efter att ansökan lämnats in sker ändringar i projektet som väsentligt inverkar på beviljandet av stöd.